

"EDINOST"
Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo
in soboto ob 8. uri zjutraj.
"Edinost" stane:
za vse leto f. 6.—; izven Avstrije f. 8.—
za 1/2 leta "3.—; " " " 4.50
za 1/4 leta "1.50; " " " 2.25
» "Novičar" — jem:
za vse leto f. 7.—; izven Avstrije f. 10.—
za 1/2 leta "3.50; " " " 5.—
za 1/4 leta "1.75; " " " 2.50
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 5 nvč.,
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nvč.
"NOVIČAR" po 2 nvč.

EDINOST

Oglas se računa po 8 nvč. vrstica v
petit; za naslove s debelimi črkami
se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo
navadnih vrstic.

Postana, ovrtnice in javne za-
hvale, domači oglasi itd. se računa
po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upraviteljsko Piazza Caserma 2.
Odprte reklamacije se proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"Edinost" je moč!

Pred pragom bodočnosti.

I.

H konci gre leto, h konci gre — sto-
letje! —

Stoječ na pragu zreemo notri v bližjo
bodočnost — in kaj gledamo ondi?

Ni in mnogo!

Grozna, skoro neproznost tema se
razprostira pred našimi očmi.

In dokler se ne privadita teme okó
in duh, ostane tema le grozna, brezdana
praznosta, pred katero drhti srce; a ko se
je privadita, živeti jame praznosta.

Toda čudne so podobe, premembe in
pojavi, ki vstajajo tedaj pred nami!

Tvratitve socijalnih razmer na zemlji,
kakoršno presenečajo sedanjost človeško,
porajale so se polagoma iz divje se vrte-
čih vprašanj: barbarstvo in civilizacija,
krivica in blagost pehajo se od postanka
človeškega rodu neprestano in bijejo boj
za obstanek: Ormuzd in Ahriman (dobri
in slabi bog) še davno nista dokončala
svojega posla, vendar polagoma zmaga
prvi, četudi z izgubo neizmernih žrtev
njegovih krdel.

Kakovo je stanje tega boja v naših
dneh?

In katero je krdelo prvega od
bojnikov?

Zgodovina, ta neutajljiva priča, nam
pojašnjuje vprašanje. In komur je znana
zgodovina rodov, njemu je znano, kdo je
bil že v izviru krivičen in da oni, ki je
v izviru bil krivičen, tudi v potomstvu
pravičen ne more biti.

Zgodovina pripoveduje, da so bili Slo-
vani kot prvotno plemo že od nekdanj krotka
delavna bitja, vseleča se mirnega blago-
stanja. Za tojevitost niso bili vstvarjeni
Slovani. Zatoraj je to plemo vedno bilo
pleme trpinov ondi, kjer je prišlo v
dotiko s krvoločnimi, ropoželnimi, a dela
lenimi barbari. A ondi, kjer je imel
Slovani priliko, se duševno in naravno raz-
viti, ondi pokazal je tudi bogato plodovi-
tost svoje naravi in zmoglost za najvišje

cilje na svetu — tako pod veleplemenitim
svojim vladarjem Samom.

Ker pa je za one davne dni bilo
znano krutim rodovom, da zamore le tak
rod, ki ni vstvarjen za boj in ukončevanje
svojega plodu, marveč za sadotvorno
delo, postati velik in krepak, ter da so
onemu, ki mori in ukončuje, odmerjeni
le kratki dnovi obstanka, — zatoraj so
rod Slovanov skušali v enomer ukončevati
in tlačiti v neznatno maso ter pokoriti ga
pod povelje lenih razbojnikov.

Zatoraj vidimo zapored v zgodovini
Slovana le kot hlapca, roba in bojnika,
ki dela le za svojega "gospoda", mu pri-
pravlja živež in prelija zanj kri v bojih
proti tujim rodovom in to vse ne zate-
ga del, ker je tlačitelj njegov, trdeč, da
Slovani ni za kaj višjega na svetu, dušil
njegov duševni razvoj — temveč, ker je
ta njegov tlačitelj bil lenuh, hoteč
živeti ob žuljih svojega bližnjega.

In kakor je bilo tedaj, tako je tudi
sedaj!

In da je temu tako, priča nam
drznost neke pruske šleve, ki
je izustila neke v svoji knjigi, "da je
dvajset milijonov Slovanov porabiti —
čujmo: porabiti! — v to, da se za-
gotovi Nemcem gospodarstvo na svetu".

V teh besedah, ki so se seveda od-
mev vseh germansko čutečih src, leži toraj
pomen vse nemške politike, dela leni
gospodje se boje, da bi njihov hlapec
(Slovani) ne postal samostojen ter da bi
se končno ne dvignil na stališče, raz ka-
tero so ga vrgli nasprotniki v sedanjih in
minulih dneh.

V teh besedah zapopaden je tudi ves
program nasprotnikov Slovanstva!

II.

Le tako nam je smatrati sedanje kon-
stelacije evropske in zlasti — avstrijske
politike.

Toda obrnimo se do podrobnosti!

Onim strankam, ki gospodujejo sedaj
— pravimo: sedaj! — zdelo se je, da
se mi avstrijski Slovani še vse premalo

povpraševalo, ali znam nemški — torej
ne sme cesarstvo niti sedaj zahtevati, da
moram znati nemški. Jaz nisem olikanec
— sem priprost kovač — a prepričan sem,
da dela država zopet Boga in pravico, ako
drugače postopa.

Hofrat se je kar prestrašil. Njega
omejeni birokratski duh ni mogel pojmiti
ta elementarni izliv občutkov, sličen, kakor
da je kako navdajenje dalo nesrečnemu be-
sedu. Hofrat je kar obstal prvi hip
in ni mogel spregovoriti besedice. Dotikal
se je vogla zelene mize. Še le potem, ko
se je Marko obrnil, storivši z ono jedino
svojo nogo in berglo težek nespreten korak
proti vratam — zavel se je hofrat in pričel
nekaj upiti. No, Julika in Marko sta bila
že zunaj. Na stopnicah ju doleti sluga rekoč,
da naj mu sledita na policijo, ker je tako
zaukazal gospod hofrat.

— Kaj sta pa storila za božjo voljo?
vklíkne sluga.

— Kaj sem — kaj sem? Resnico
sem povedal — in vi povejte gospodu
hofratu, da ne grem nikamor, ampak
naravnost domov.

Sluga mu je oporekal zagroživši mu
strožje.

držimo na uzdi, ter da je treba v to svrhu
odločnejših činiteljev, nego je bil bivši
vodja vlade; činiteljev, ki nam v malo
urah odvzamejo vse to, kar smo z mno-
goštevilnimi materijalnimi in duševnimi žr-
tvami "pridobili" v dolgih letih, ter na-
rede iz nas to, kar nameravajo oni!

Takov in nič drugačen pomen ne
more imeti sestava koalicije in kdor tega
ne razume na prvi pogled, ali razu-
meti noče, on je ali duševno slep ali
pa, — kar je še žalostnejše, — skriten pristaš
koalirancev in — sraka v pavovem perju!

Ali ta neugodna prememba nima svojega
izvira — kakor je tudi pač samo ob sebi
umevno — pri nas v Avstriji, marveč gori
v blaženem "rajhu".

Prusija, ki smatra samo sebe za ku-
ratorico Avstrije, bala se je v enomer —
in se še vedno boji — dneva, ko se naša
država sporazume z — Rusijo, ter tako
prekriža vse račune velikonemške politike.
Zato je pruskim diplomatom prva skrb
ustvarjati pri nas kombinacije, da ne pride
do tega, česar se oni boje. — Kaj bi bilo
potem z ubogo Prusijo! In kaka grozovita
"nesreča" za perutnino, ako bi se
ljajak končno ujel v past!

Le tega ne in če poginejo vsi avstrij-
ski Slovani!

Res kratkovidni morajo biti oni av-
strijski Slovani, ki menijo, da "velika Nem-
čija" njim na ljubo spremeni le črtico
svojega programa, in zlasti v takem časi,
ko po vsem svetu odmeva prijateljstvo
dveh močnih in Nemčiji sovražnih držav.
Tu je treba Nemčiji hiteti in pri
tem ne brigati se za javkanje nekaterih
avstrijsko-slovenskih src, trepetajočih za
obstanek svoje narodnosti; tu treba
dirjati, dokler je čas, kajti tu gre za
eksistencijo velike Nemčije za eksistencijo
vprašanja: ali in kedaj postane nemak —
ves svet?

Sedanja koalicija je kolikor toliko sad
te nemške politike.

Natančno treba razmotriti besede koa-
licijskih pristašev v državnem zboru, da vi-

— Pri miru me pustite in pojte, od
koder ste prišli — zakriči besno Marko.

Sluga, zvest sluga svojega gospoda, je
pa zagrabil Marka za ono jedino roko, ho-
teč ga zadržati. Marko se je iztrgal ter
zaletel v slugo z celim ramenom, da se je
moral umakniti za nekoliko korakov.
Nesrečnej je bil kakor neumen. Tresel se
je od same jeze. Prišli so na ulico.
In sedaj je sluga zopet zahteval, naj gre-
sta z njim do mestne hiše. A Marko ga je
zopet odrinil z ono jedino roko; in kakor
vol, ki je pobegnil izpod sekire mesarjeve,
pogledoval je besno na vse četiri strani.
Zapazivši na oglu prodajalnice tobaka po-
hitel je tja, zdril raz zid rumeno-črno tablo
ter se zaletel z njo proti slugi. Sluga pa
je pobegnil, boječ se, da ga ne bi Marko
nabil, da ni bilo sledu o njem. Na to je
Marko škripaje zobmi in s solzami v
očeh od velike nejevolje vrgel napis ob
tla ter pričel po njem gaziti z nogo in
berglo; prošnje pa, ki jo je držal še
vedno v roki, je raztrgal na stotine koščkov.
Valec tega zbrala se je velika množica
ljudij okoli njega.

dimo, kako pri vsaki priliki sili na dan
namera koalicije, kako se dosledno po-
javlja pravi vir tej koaliciji. Samo obr-
nimo svojo pozornost na besede Poljskih in
nemško-liberalnih poslancev, pa vemo pri-
čem smo.

Ko je neki koaliciji nasprotni Slovan
izrazil, da sti sovražnici Avstrije le Nem-
čija in Italija — ako kom planil je
Kronawetter v besedo in dejal: "— in
Rusija!" In le čujmo glasove nemških
časopisov, zlasti graškega ježa, ki na vr-
vici privezan hodi za liberalno stranko!
Kako piše ta list? Da Slovenci nimamo
staviti do vlade nikacih zahtev, ter da smo
že dosegli mnogo več, kar nam gré itd.
He, bratje, po čem diši to?! —

In vendar je možno nekaterim gospo-
dom v Hohenwartovem klubu dvomiti
o nakanah Nemčije in njenih prijateljev,
nemških liberalcev. Dá: jim je možno, ugo-
varjati bistroumnim poslancem, ki so
koj na prvi hip izpoznali, kam pes taco
moli, in storili to, kar jim je velevala vest.

Dal Bog, da bi tudi ti gospodje skoro
prišli do spoznanja, kajti v zasmeh smo
pred vsem svetom, ako pustimo, da naš
domači prepir meče svojo senco
tudi v dunajski parlament.

(Konec prih.)

Za našo trgovinsko mornarico.

Govor drž. posl. Spindića v seji posl.
zbornice dne 25. novembra 1893.

Posl. Spindić je pričel svoj govor v
hrvatskem jeziku in je potem nadaljeval
nemški:

Visoka zbornica! Dolgo je trajalo, da
se je odločila visoka vlada storiti nekoje
korake za našo trgovinsko mornarico. In
vendar jej je moglo biti že dolgo znano,
v kaki bedi se nahaja ista. Nečem se ozi-
rati na to, kar so v tem pogledu ukrenili
činitelji tržaški in dalmatinski. Naglašati
hočem samo, da je bivši poslanec conte
Vojnović skoro vsako leto govoril o trgo-

Do tukaj sem poznal Julikino povest.
Kolikor ona sama toliko moja mati pre-
stali sti vsikdar pri razgovoru o Julikini
bedi, kakor hitro se je zaupal govor na
tablo pred tobakarno; pretrgali sti razgo-
vor z vsklikom: "In tako je prišel ubožec
v nesrečo!"

Mi otroci smo to tako razumeli, ka-
kor da je Marko umrl, kajti na slična naša
vprašanja se nam je odgovarjalo tako ne-
kako. No, slednjič sem izvedel vse; in
sicer tako-le. Nekega adventskega jutra
sem naprosil Juliko, da naj me vzame
seboj k zorni maši. Meni se je videlo to
neopisno čarobno: tisto zgodno vstajanje,
zgodno prižiganje luči, tiho oblačenje in
oni počasni — počasni odhod; potem zu-
naj temno zimsko jutro in hitro pomi-
kanje proti cerkvi, odkjer se je čul glas
zvona; — dalje oni sveži čisti sneg po
dolinah — ah — mlada detinska duša
zgubljala se je tedaj popolnoma v nedo-
hitnih željah in domišljijah!

Nisva bila daleč od cerkve. Hotelo
se je prehoditi le še košček javne ceste.
Julika me je neprestano vspodbujala, naj hi-
tim. Ko sva bila blizu sredi poti, prihajal
nama je nasproti počasnim, prav počasnim

PODLISTEK.

Tri povesti brez naslova.

Hrvatski spisal Ksaverij Šandor-Gjalski.

Druga povest.

(1858—1879)

(Dalje).

— Bodite tiha, vi ste otrok, vi go-
vorite neumno — skoraj puntarski. Jaz
sem že rekel, da ne ume nemški — ne
more torej dobiti državne službe.

— To je krivica! — bruhnilo je
besno in ježno iz Markovega goltanca.
Jaz prihajam iz vojne, kjer sem se bil za
cesarja in zgubil roko in nogo za njega
in cesarstvo. Ubožec sem sedaj, pravi be-
rač, in kakšen sem bil popred! Moj Bog!
Močan, zdrav — oh — ni mi bilo para
med kovači! Vse sem izgubil — in sicer
za cesarstvo in to mi sedaj noče dati
kruha. V bitki — v italijanski vojski —
videl sem najmanje nemških vojakov . . .
pa kaj sem se bil le za to in prelival kri,
da dobe ti nemški vojaki popred kruha
kakor jaz? Ker mi je moj hrvatski jezik
zadoščal v službi pod cesarskim praporjem,
ker se tedaj, ko sem moral v ogenj, ni

vineki mornarici ter prosil za pomoč. Omejiti se hočem le na to, kar so ukrenili činitelji moje rojstne dežele, to je istrske, in dovolite mi, da nekatere stvari navedem ločeno in kronološko.

Lastnik ladije in brodaraki kapitan Gašpar Ivančič iz Malega sela je dne 14. aprila 1884 dopisal trgovinski zbornici v Rovinju spomenico ter se pri tem skliceval na neko spomenico iz leta 1881, katera je bila gotovo poznana tudi slavni vladi.

V tej spomenici so bili navedeni tudi varoki propadanju trgovinske mornarice ter predlogi, kako bi se moglo istej koristiti in jo povzdigniti. Opozoril je tu na znižanje pristajniških tak, katere poslednje so se res nekoliko znižale, ali, kakor pravi tam, bolj na korist tujih nego naših domačih. Opozoril je tudi na postavbo z dne 29. maja 1883 ter pridodal, da ta postavba velja samo za večje družbe in ne za posamične lastnike ladij, da morajo naše ladije plačevati prevelike pristojbine, da so naše jadrenice došle kraj propada, da si v tujini vsikdar delale čast našemu praporu in da si imajo vzlic vsem parnikom še vedno pogoje za svoj obstanek.

Drugi lastniki ladij so v letu 1881 predložili spomenico c. k. vladi in visokemu državnemu zboru.

Deželni zbor istrski je že v letu 1880 vsprejel predlog, utemeljen po tedanjem predsedniku dež. zbora Vidulihu, s katerim se je prosila vlada, naj izda zakonik za trgovinsko mornarico in pomore trgovinski mornarici, ki je že tedaj jela propadati, da jej zmanjša ali jo pa začasno oprosti dohodninskega in pridobninskega davka.

Isti deželni zbor je v seji z dne 6. sept. 1881 obnovil to nastojanje naloživši deželnemu odboru, naj ministerskemu svetu predloži spomenico v tej zadevi, kar je deželni odbor tudi storil.

Isti deželni zbor je v svoji seji dne 23. junija 1884 na predlog Gašperja Ivančiča vsprejel predlog v prilog trgovinske mornarice, v katerem je povedano mej ostalim, da, mejtem ko druge vlade podpirajo trgovinsko mornarico, jo naša vlada zatira s prevelikimi pristojbinami.

V seji istega dež. zbora dne 19. decembra 1887 vsprejel se je vnovič in soglasno predlog gledé pomoči trgovinski mornarici in se je pri tem povdarjalo mej drugim, da je vlada one druge polovice države že privolila olajšave in da naše ladije nikakor ne morejo tekmovali z drugimi.

V seji dne 3. oktobra 1888 se je ponovil ta predlog, ki je bil vsprejet soglasno.

V neki seji poslanske zbornice v letu 1881 je imenovani Vidulich v tej zadevi

korakom nek človek. Ker je še sijala mesečina, je senca tega človeka počasi in v dolgi podobi lezla pred njim. Julika me je prišla za roko ter pritisnila k sebi. V tem hipu bila sva mu prav blizu. Na stran obrnjenih obrazov hotela sva bežati mimo njega.

— Dobro jutro! — pozdravi naju on suhim, slabim glasom.

Julika se je stresla ter obstala. Jaz pa sem ga pogledal. Bil je berač — saj meni se je tako dozdevalo — brez roke in noge, oblečen v lahko surko in potrpane hlače. Bilo je hudo mrzlo. Obraz mu je bil tužen, suh in bolehen — le veliki globoko upadli očesi sti sijale žarko.

Ko se je Julika ustavila, obrnil se je tudi on proti njej ter obstal.

— Bog moj dragi — Marko, to si ti — hvala boži materi božji! — vsklikne Julika pristopivši k njemu.

Bil je v resnici njeni soprog Marko. Se svojo jedino roko prijel je nekako bojazljivo Julikino desnico in še-le tedaj, ko ga je ona povlekla k sebi, naslonil se jej je na prsi. Dolgo časa sta bila tiba.

— Mrz mi je — lačen sem — nogi me bolita — noga — in to-le — jecljaje ozrl se je slabotno okoli sebe. Juliki so privrele solze. (Dalje prih.)

interpeloval g. ministra za trgovino, a niti odgovora ni dobil na to interpelacijo. (Čujte!)

V seji poslanske zbornice dne 10. marca 1884 je predložil isti Vidulich peticijo posestnikov ladij iz Malega sela, v kateri so prosili, da se jim odpišejo davki in takse. O tej peticiji ne vemo drugega, nego da se je izročila dotičnemu odseku v pretresovanje in poročilo.

Bivši poslanec dr. Vitežič se je to zadevo često spominjal v svojih govorih.

Visoka c. k. vlada se torej ne more izgovarjati, da ni bila obveščena o propadanju trgovinske mornarice. In vendar, kaj je storila na vse to? V vsej tej dobi je predložila dve postavi, in sicer postavbo z dne 29. maja 1883 in postavbo z dne 19. junija 1890.

(Dalje prih.)

D O P I S I

Iz spodnje okolice 11. decembra 1893. [Izv. dop.] Pred dnevi mi je prišel v roke neki spis, napravljen po gosp. notarju Komenskem. Koncem dotičnega spisa bil je pritisnjen pečat gospoda c. k. notarja v Komnu — pečat z napisom italijansko-slovenskim. Temu napisu sem se čudil — in menda tudi po vsej pravici! Komen je menda čisto slovenska vas, na čisto slovenskem Krasu — čemu ima toraj v tej vasi italijanščina nadvladati naš rodni jezik? Tega bi morda niti ne omenjal, da me ni do tega privel neki drugi slučaj.

Imajoč opravka te dni pri gosp. c. k. notarju Zencovich-u v Trstu, opazil sem zadovoljno, da ima ta gosp. c. k. notar za slovenske stranke, odnosno klijente, pečat z edino slovenskim napisom! Gospod notar Zencovich, čeravno ima slovensko ime, je po rodu Italijan. To treba naglašati tembolj, ker najdejo se morda celo v Kranjski c. k. notarji, kateri pritiskajo na svoje spise pečate z nemškimi napisi ali vsaj take, na katerih je nemščina na prvem mestu.

Imenovani gosp. notar govori prav dobro slovensko, ter uredjuje z našimi strankami le v slovenskem jeziku.

Slavnemu občinstvu je pač vredno priporočati tega gospoda, kajti dosedaj nismo še imeli v Trstu notarja, kateri bi bil zmožen uradovati v našem jeziku!

* * *

Nad Izolo v Istri se nahaja slovenska vas, katera spada pod Izolo kot glavno občino. Imenovano vas nazivljajo Italijani „Corte d' Isola“, našinci pa „Korto“ (v Kortah), kar je pač le vse jedno. Ni mi znano, kako so se našinci brez potrebe prišli tujke, katero rabijo sedaj tudi naši listi. Znano mi je pa, da nazivljajo seljani imenovanega sela isto le „Dvor“ ter da je vtisnjeno na dotičnem župnem pečatu še sedaj to ime. Čemu rabiti toraj tujko, ko imamo krasno slovensko ime? Mislim, da bi morali rabiti odtlej v prvi vrsti naši časopisi našinko, a tudi v imeniku koledarja „Družbe sv. Mohora“ naj bi se odtlej čitalo le „Dvor“ mesto tujke „Korto“.

Župni upravitelj imenovane vasi je uzoren duhovnik in iakren rodoljub, a tudi tamošnji učitelj je na pravem mestu. Ta dva gospoda bodeta gotovo skrbela, da se bode nazivala vas pravim imenom. — Tamošnje domače ljudstvo se tudi zaveda svoje narodnosti, o čemer priča sleherna volitev. Sedaj pa, ko ima to ljudstvo uzornega duhovnika in vrlega učitelja, smemo biti pač brez skrbi za to našo trdnjavo nad Izolo!

* * *

Ker govorim ravno o potujčenem imenu našega sela, naj omenjam še o poštnih pečatih. Mnogo je naših sel in trgov, kateri nosijo na poštnih pečatih le tuja, italijanska, ali nemška imena. Na Solkanem poštnem pečatu čita se le „Salcano“, a na Goriškem in Primorskem imamo še celo kopo poštnih pečatov, na

katerih so pokvarjeno urezana imena naših vasi! —

Dotična županstva morala bi se vsakako odločno pritožiti v tem obziru, četudi proti volji višjega poštnega ravnatelja! — Kakor v Solkanu, tako je v Nabrežini in drugod. Tujci, sedeč po poštnih pečatih, mislijo res, da je vsa Primorska italijanska zemlja! — Tudi na Nabrežinskem kolodvoru je slovenščina nepoznana stvar. Raznovrstni napisi so le v nemškem in italijanskem jeziku. — Pritožba tamošnjega vrlega in narodnega županstva bila bi v tem obziru pač le na pravem mestu! .X*

Politični pregled.

Notranje dežele.

Mariborska „Süddeutsche Post“ je baje glasilo drž. poslanca Miha Vošnjaka, katerega ime se nahaja mej onimi slovenskimi poslanci, ki so ostali v Hohenwartovem klubu. Bodisi kakor hoče, ali to je gotovo, da je omenjeni mariborski list vsikdar dosledno in skoro da srdito zagovarjal dosedanje oportunističko in nepodno politiko slovenske delegacije. Po takem moramo soditi, da je tudi sedaj v tesni zvezi z onimi slovenskimi poslanci, ki so ostali v Hohenwartovem klubu, oziroma, ki hočejo nadaljevati tisto nesrečno taktiko, ki je doživela poslednje dni popoln poraz. Zato je za nas najvoče važnosti, kako piše o bodoči taktiki v Hohenwartovem klubu ostale sedmorice. V tem pogledu nas je omenjeni mariborski list te dni presenetil kar najžalostneje, kajti dal nam je razumeti, da hoče sedmorica tudi v bodoče mlitati prazno slamo, to je: da hoče služiti Slované prezirajoči koaliciji le v ta namen, da ne pride do nemško-poljske zveze. Mi smo rekli že zadnjič, da ta argument ne velja, kajti nemško-poljsko zvezo imamo že, v katero so atlačili nemško konservativce le kot brezpomembno garnituro. Sedaj imajo besedo gospodje od sedmorice, da nam povedo jasno in brez ovinkov pravi vzrok njih vztrajanju v Hohenwartovem klubu. Ako izjavijo na slovesen način, da hočejo vztrajati v omenjenem klubu le do tedaj, dokler se ne prepričajo, da narod slovenski nima ničesar pričakovati od koalicije, dotlej hočemo potrpeti tudi mi; ako pa ne store tega in bi morali misliti, da hočejo loviti slepe miši svoji komoditeti na ljubo — kruh opozicije je seveda grenak — in narodu na škodo, potem seveda odpadejo vsi oziri in postaviti se jim bomo morali po robu z vso odločnostjo, ker smo uverjeni, da se postavijo na našo stran vsi slojevi naroda brez razločka političkega mišljenja, kateri postavljajo narodno korist pred osebno ozire.

Poslanska zbornica. V seji dne 9. t. m. nadaljevala se je razprava o zgradnji Valsuganske železnice. — Posl. Biankini se je pritoževal, da se zanemarja Dalmacija kar se dostaje železnice in stavi resolucijo, po kateri naj se dovrši železnica Zadar-Očestovo, odnosno Knin in da se zgradi železnica Trst-Poreč-Kanfanar. — Posl. Stalitz je govoril o tržaških odnosih in povdarjal, da splošna nezadovoljnost raste od dne do dne. Med tem, ko se v drž. zbornici vršijo narodnostni prepiri, propada Primorje bolj in bolj. Čas je, da se spremenijo nazori in da se čuvajo materialni interesi, predno je prekasno. — Zakon o gradnji valsuganske železnice je bil sprejet v drugem in tretjem čitanju. — Proračunski odsek odobril je začasni proračun. Posl. Kaizl je izjavil, da bodo Mladočehi glasovali proti začasnemu proračunu. — Nadalje sta se vsprejela dva zakonska načrta, od katerih prvi podaljša veljavo zakona od leta 1868 in 1883 gledé kolekov in pristojbin za zemljiška posestva, drugi pa precisuje zakon od leta 1889. gledé olajšanja plače-

vanja pristojbin. — Zatem je začela razprava zakona za podporo dežel, v katerih so se dogodile naravne nesreče. Mladočehi so izjavili, da skupna podpora 500.000 gld. ne zadostuje niti za samo Česko. Minister notranjih poslov Bacquehem izjavlja, da je vlada predložila ta zakon z hok tega, da se brzo priskoči najpotrebnejšim v pomoč. Zagovarjal je českega cesarskega namestnika, isto je storil tudi finančni minister Plener. — Poslanec Alfred Coronini je interpeloval justičnega ministra o sestavljanju porotniških listin in naučnega ministra o šolskih oblastvih v Gorici. Bartolli in drugovi predlagajo načrt o preuredbi volilnega reda za istrske državne poslance.

V večerajnji seji se je pričela razprava o izjemnih naredbah v Pragi. Za danes omenimo le to, da so mladočehski poslanci prav ostro napadali vlado. V istem smislu je govoril poslanec Klaič. Govornika Poljakov in nemških levičarjev sta izjavila, da bodo njuni somišljeniki glasovali za omenjene naredbe z ozirom na material, kojega je predložila vlada. Oba govornika pa sta izjavila nado, da vlada odpravi izjemne naredbe, kakor hitro odpadejo vzroki, radi katerih se je proglasilo izjemno stanje. Posl. Laginja in tovariši interpelujejo trgovinskega ministra radi preložitve trgovinske zbornice istrske iz Rovinja v Pulj; potem radi zapostavljenja slovenskega prebivalstva v Primorski. — Posl. Spinčič in tovariši interpelujejo radi rabe italijanskega jezika se strani primorskih oblasti.

Gospodna zbornica odobrila je zakon o novincih za leto 1894. in zakonski načrt gledé imenovanja drugega predsednika upravnega sodišča.

Na Hrvatskem veje sedaj sveža sapa, odkar sti se združili obe opoziciji. Ravnokar smo dobili zopet nov dokaz, koliko premoreta sloga in sporazumljenje. Volilni okraj Brod na Savi zastopal je do nedavno vladni pristav Radoslavljević, ki je umrl nedavno. Pri dopolnilni volitvi izvoljen je bil dne 9. t. m. brez protikandidata kandidat opozicije, Evgenij Kumičić. Prav ima „Obzor“, ko pravi, da opozicija ni mogla lepše praznavati desetletnice grofa Hedervarya.

V ogrski poslanski zbornici razpravljali so v seji dne 11. t. m. o groznem atentatu v francoski zbornici, o katerem govorimo nižje. Poslanci raznih strank, kakor Ugron, Daranyi in Horansky izrekli so svojo kipečo nevoljo in sočutje ter so predlagali, da se isto objavi francoski poslanski zbornici. Predsednik je izjavil, da tega ne dopušča poslovnik, sicer pa izjave zastopnikov raznih strank dovoljno označujejo mišljenje zbornice.

Vnanje države.

Upor v Siciliji. Po Siciliji se je ljudstvo uprlo. Kmetje silijo trgovce, da morejo nižati cene živilom. Nikdo noče plačevati užitnine. V Giardinellu je ljudstvo ubilo občinskega uradnika in njegovo ženo ter je nasadilo njini glavi na drog. V Giardinello je došla jedna eskadrona konjice.

Italijanska ministerska kriza še ni rešena, a gotovo je, da se je zgodilo, kar ne bi bil nikdo pričakoval z ozirom na velike škandale pri italijanskih bankah: zloglasni Crispi je dobil alog sestaviti novo ministerstvo. Isti Crispi je kompromitiran, ker si je izposojeval denar iz bank, isti Crispi, ki je zavel Italijo v sedanji kritični položaj s tem, da je se svojim držnim izizivanjem nakopal na deželo sovražstvo Francoske, ter jo tako materialno uničil za mnogo let. Vsa javna glasila, ki niso naravnost v službi oficijelne Italije, obsojajo Crispija trdeč, da njega pristop k vladnemu krmilu znači veliko nesrečo za Italijo. Čuje se, da Crispi postepa baš nasprotno,

kakor je postopal Zanardelli; dela vse po-
tajno in posvetuje se z raznimi generali,
da bi izvedel, kateri so neobhodno potrebni
stroški za vojsko.

V nemški poslanski zbor-
nici sprejeli so v tretjem čitanju vladine
naredbe gledé doklad na carino za ruske
izdelke.

V francoski poslanski zbor-
nici vrgel je dne 9. t. m. nek anar-
hist bombo iz galerije v dvorano. Bomba
se je razpočila v zraku. Govori se, da ste
dve osebi ubiti in do 60 ljudi ranjenih.
Vsed razpoka nastal je silen strah med
poslanci in med slušajočim občinstvom;
predsednik poslanske zbornice Dupuy
pa je zaklical hladnokrvno: „Seja se na-
daljuje!“ To je nekoliko primirilo pre-
strašene navzoče. Vrata zborniške palače
so se takoj zaprla in nikomur ni bilo do-
voljeno iziti. Policija prišla je štiri znane
anarhiste. Najsumljivejši bil je neki anarhist,
katerega leva roka je krvavela, in ki je
hotel po vsej sili na prosto. In res se je
posrečilo ugnati ga, da je priznal svoje
hudodelstvo. Imenuje se August Vaillant,
star je 32 let in je brez posla. Izjavil je,
da je hotel vreči bombo na predsedniški
stol in obžaluje, da se mu to ni posrečilo,
ker mu je roko zadržala neka ženska. —
Vsi francoski listi zahtevajo vsled tega
najnovejšega barbaričnega atentata ener-
gično postopanje vlade proti anarhistom.
Razne evropske poslanske zbornice izreklo
so francoski zbornici svoje sočutje, med
temi predsedništvo avstrijske poslanske
zbornice in Mladočehi. — V Parizu vršile
so se hišne preiskave pri raznih anarhistih,
vsled česar so pozapri lepo število njih,
med njimi Aleksandra Cohensa, urednika
raznih anarhističnih listov in dopisnika
mnogim nemškim časopisom. — V seji
dne 11. t. m. predložil je ministerski pred-
sednik Perier štiri zakonske načrte proti
anarhistom in preosnovno tiskovnega zakona.

Različne vesti.

Število Hohenwartovcev se krči. Dne
11. t. m. položil je svoj državnozbornski
mandat član Hohenwartovega kluba, češki
veleposestnik baron Leonhard z bok
tega, ker je hotel glasovati proti izjemnim
naredbam v Pragi, česar mu pa klub ni
dopustil. Čast Hohenwartovim pristašem!

Prški podžupan. Dne 11. t. m. vršila
se je v Pragi volitev podžupana. Izvoljen
je s 73 glasovi izmed 80 oddanih Mladočeh
Podlipny.

Mestni svet tržaški imel je javno sejo
dne 9. t. m. Predsedoval je župan dr.
Pitteri, navzočih je bilo 40 svetovalcev.
Po odobrenju zapisnika zadnje seje pre-
čita se ta-le predlog: „V seji dne 20. no-
vembra t. l. sklenil je mestni svet so-
glašano, da se poviša državna užitnina na
pivo na 300%. Ker ministerstvu ni bil
dovoljno jaseen ta sklep, brzojavilo je na-
mestništvu, katero je naložilo županu, da
določi mestni svet stilizacije omenjenega
ukrepa. Vsled tega predlaga mestni ma-
gistrat, da se doklada na pivo, katera je
bila sklenjena v seji dne 20. nov. t. l.
naloži toliko na vpeljavno, kolikor na
tukaj kuhano in povžito pivo“. — Ta
predlog bil je jednoglasno v sprejet. Ker
pa se mora zapisnik te seje predložiti mi-
nisterstvu, naprosil je župan sve-
tovalce, da se nekoliko vzdr-
žujejo (tratteneri)! — Kaj se gospodje
bojé, da ne bi kdo prekoračil mej „ava-
strijske dostojnosti“, ka-li? — Seja začela
je ob 7-10 min. zvečer in končala ob 7-25
min. —

Boj za slovensko šolo. Vse one očete,
ki so podpisali prošnjo za slovensko šolo
v mestu, a še niso bili pred dotično ko-
misijo, pozivljamo danes še enkrat, da
pridejo pred to komisijo, ne da bi še le
čakali posebnega povabila. Že-
leti je pač, da se stvar vender že enkrat
dožene. Izpraševalna komisija posluje v

laški šoli pri sv. Jakobu (Via delle Scuole)
vsaki dan od 10. ure predp. do 1. pop.
— Zahtevati moramo, da vsak stori svojo
dolžnost že z ozirom na veliko važnost te
zadeve, vrhu tega pa naj pomislijo blago-
hotno dotičniki, da je za naše delegate
velikanska žrtev, ker morajo že nad me-
see dnij zgubljati svoj dragi čas le
z bok nemarnosti nekaternikov.

Nadejamo se, da nismo govorili zastoj!
Božičnica. Od odbora tržaške ženske
podružnice smo prejeli nastopno objavo:

Naznanjamo, da smo morale odnesti
„Božičnico“ od ponedeljka na sredo, t. j.
dne 20. t. m., da ustrežemo občinstvu, kar
najbolj mogoče. Vršila se bode v Mally-
evi dvorani, kjer upamo videti zbrane
vse rodo-in detoljube.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je
nabral g. Josip Pregare pri sv. Mariji Mag-
daleni spodnji v veseli družbi „Slavašev“
140 stotink. Mimo tega so darovali Ant.
Tavčar 40 stot., Ivan Zorzet 40 stot., Drag.
Vekjet 20 stot. in dva mlada Slavaša sta
kaznovala drug drugega po 20 stotink radi
obrekovanja, na kar je nastal sladek mir
med njima in vso družbo. Vkupno torej
280 stot.

Za Božičnico v Trstu so nadalje da-
rovali: Od komisije nemilostno sprejeti
stariši 60 nvč. G. M. Kamušič 1 gld., ga.
A. Kamušič 1 gld., gđ. A. Reichmann 1
gld., g. M. Pretnar 1 gld., ga. M. Kiferle
1 gld., g. I. Kiferle 1 gld., gđ. J. Delkin
2 gld., g. I. M. Klun pos. 1 gld., gđ. I.
Mikota 1 gld., g. L. Sarežin pos. 3 gld.,
g. M. Kolman trg. 2 gld., Mnsgr. P. F. 3
gld., Mnsgr. J. K. 1 gl. 50 kr., č. g. M. J.
2 gl., č. g. J. Slavec 1 gld., Mnsgr. A.
Šterk 3 gld., Mnsgr. F. Černe 10 gld., Mnsgr.
dr. Šust 5 gld., Mil. dr. J. G. 5 gld., dr.
J. I. 2 gld., ga. Slavica 2 gld., č. g. A.
Bankič 1 gld., gđ. J. Cesanelli 1 gld., č.
g. F. S. 5 gld., ga. M. Dekleva 2 gld.,
ga. Ivanka Angeli 4 krono, ga. Zinka
Rýbař 5 gld., ga. I. Kanobel 2 gld., ga.
Kl. Klodič-Sabladosky 5 gld., ga. Vek. Dol-
lenz 4 krono, ga. I. Abram 4 krono, ga.
A. Perot 1 krono, ga. Ana Abram 2 kroni,
gđ. M. Abram 4 krono, ga. Mauer 2 gld.,
ga. Helena Kalister 4 krilca, ga. Moric-
bauer 2 majici, 2 para nogovic, 2 para
zapestnic.

**Za podružnico družbe sv. Cirila in
Metoda** na Greti nabrala je vesela družba
na dan sv. Andreja v krčmi „Roj. pos. in
konsumnega društva“ 2 gld. znamenom, da
se rojanska župnija vpiše kot pokroviteljca.

Utok „Trž. Sokola“ proti naredbi o.
kr. namestništva, oziroma okr. glavarstva
v Kopru, s katerim se je omenjenemu
društvu prepovedal izlet v Plavje, je od-
bilo o. kr. ministerstvo za notranje za-
deve. Kot vzrok negativnemu odloku navaja
ministerstvo ta, da društvo „Trž. Sokol“
ni, kakor bi moralo, prosilo za dovo-
ljenje izleta, ampak je istega le prija-
vilo. Sicer pa javljamo zadovoljstvo, da
je društvo „Sokol“ to pot v prvič
dobilo od policijskega ravnateljstva slo-
vensko obveščenje. Želeti bi bilo, da
bi se odalej imenovana o. kr. oblast
vedno držala jezikovne enakopravnosti!
Le po strogi izvedbi ravnopravnosti more
izginiti v Trstu takozvani „slovenski ra-
dikalizem“. To opombico smo napisali na
adreso tudi vseh ostalih oblastnij.

Miklavžev večer „Tržaškoga Sokola“
privabil je mnogo občinstva iz vseh slojev
prevajalstva v Mallyjevo dvorano. Vse
tri pevske točke morale so se ponavljati.
Zlasti sta ugajala zbor „Odmev“ in dvoapev
„Dalmatinski šajkaš“, kojega poslednjega
sta pela gg. Macák in Bartelj, a ju
je spremljal g. Vrba. Gospodičina Lavren-
čičeva je prav lepo svirala na glasoviru.
In jej je občinstvo na glasen način izjavilo
svojo hvaležnost.

Veliko nestrpnostjo je občinstvo pri-
čakovalo glavne točke na vsopred: nastop
sv. Miklavža z njegovim spremstvom. Na-
stop je bil zares tako veličasten, da gre
prirediteljem vsa pohvala. Veseli so bili
„Miklavža“ seveda vsi tisti, kojim je „kaj

prinesel“, a zadovoljni smo bili injim tudi
mi, ki smo odšli praznih rok. Prizor „O
svetem Niklavžu“, kojega so izvajali 2 dečka
in 3 deklice, je bil pa uprav diven. Otroci
so nastopali tako srčno, da smo se jim kar
divili; izgovarjali pa so besede tako glasno,
jasno in pravilno, da bi mogli slušiti v vz-
gled marsikateremu igralskemu veteranu.
G. učitelju Pretnarju gre posebna zahvala,
kajti trebalo je gotovo obilo truda, predne
je tako izvrstne izuril take male otročiče.

Žalostno. Iz Rojana se nam piše:
Minolo nedeljo imelo je naše pevsko dru-
štvo „Zarja“ izvanreden občni zbor, ker
je tako zahteval en del pevcev. Mi zavedni
narodni pevci smo se jako začudili, ker
nismo mogli uganiti, čemu se prav za prav
sklicuje ta občni zbor. Še le pri občnem
zboru bilo nam je jasno, da se je sklical
le v ta namen, da se iz odbora izbacnejo
stari zavedni národní člani. In tako se je
tudi zgodilo: v novem odboru sede —
izven predsednika — sami novi, v društvenih
zadevah popolnoma neveščii in za
narodno stvar malo zavzeti možje. Mi mo-
ramo le obžalovati ta manever nekaterni-
kov, kajti posledica bo le ta, da bode trpelo
ne le društvo, ampak vsa narodna
stvar. — Mi si ne moremo kaj, da ne bi
zaklicali pevcev: glejte kaj delate!
Sicer pa se hočemo mi, ki smo ostali zvesti
naši stari zastavi, neustrašljivo boriti za
narodno čast sela Rojanskega.

Nedeljski počitek za Božič. Ker pade
letos 24. december slučajno na nedeljo,
prosila je dunajska trg. in obrtna zbornica
ministerstvo, da za ta dan razveljavi zakon
o nedeljskem počitku, kajti trgovci bi tr-
peli veliko škodo, ako ne bi smeli pro-
dajati za Božič baš zadnji dan. Tej prošnji
so se pridružile tudi druge zbornice in
vsled tega razveljavilo je ministerstvo za-
kon o nedeljskem počitku za vso državo
za dan 24. t. m. Prodajalnice smejo za-
toraj ostati odprte do večera.

Učiteljska služba. Okrajni šolski svet
v „Poreču“ razpisuje službo podučitelja na
deški osnovni šoli v Novem gradu. Prošnje
v štirih tednih.

Ponarejalce avstrijskih petdesetakov
našli so zopet v italijanski Furlaniji. Za-
prli so štiri možje, pri katerih so našli več
ponarejenih bankovcev.

Pogorelo skladišče žita. Dne 11. t.
m. vnelo se je orjaško skladišče žita
družbe „Hansa“ Antverpenu. Skladišče je
pokrivalo površino 80.000 m. Pogorelo je
do tal. Škode je nad 5 milijonov gld. Mie-
lijo, da je bil ogenj zaneten.

Sodnijsko. 32 letni Valentin Leziša iz
Trsta dobil je radi javnega nasilstva dve
leti ječe. — Kmetovalce Ivan Rodella je
obsojen na poldrugo leto ječe zaradi teš-
kega telesnega poškodovanja. — 22letna
služabnica Katerina Debeljak iz Komua
je dobila tri mesece ječe zaradi tatvine.

Ženske in splošno volilno pravo. Dne
9. t. m. bil je v dunajski mestni palači
ženski shod, v katerem so sklenile zboro-
valke vložiti pri vladi prošnjo za uvedbo
splošnega volilnega prava tudi za ženske.
Poslanec Kronawetter se je izjavil pri-
pravljenega predložiti to prošnjo in mla-
dočehski posl. Kounice je obljubil podpirati jo.

Poslano*).

V obrambo.

Ker odgovarja tržaški dopisnik v št.
281 „Slovenca“ mojemu „poslanemu“ v
št. 95 „Edinosti“, ne morem si kaj, da ne
bi nekoliko odgovoril g. dopisniku v svojo
obrambo.

G. dopisnik pravi, da ni trdil, da je
„Delavsko podporno društvo“ vzrok, da
delavci sovražijo cerkev, da prestopajo v
pravoslavno vero, ampak časniki, kateri
se čitajo v „Delavskem podpor. društvu“.

Najprvo naj bode g. dopisniku pove-
dano, da jaz nisem trdil, da je to narav-
nost rekel, kakor tudi ne, da je rabil
besedo „brezverski“, pač pa sem trdil, da

*) Za stvari pod tem naslovom je uredništvo
toliko odgovorno, kolikor mu postava velava.

je to razvidno iz dopisa, v katerem je
dovolj jasno izraženo menenje g. dopis-
nika. Ves dopis suče se okoli „Delavskega
podpornega društva“ in njegovi organiza-
ciji, tako, da so moje trditve popolnoma
opravičene.

Radi nazorov in politikovanja gosp.
Kravosa rečem le toliko, da po eni osebi
se nikakor ne more soditi vse društvo in
ako je g. Kravos obilo čital, še ne sledi
iz tega, da je čital ravno v „Delavskem
podpornem društvu“, kajti čita se lahko
na večih krajih. Sicer pa bodi mimogrede
omenjeno, da nazori g. Kravosa niso me-
rodajni za nas, ker omenjeni ni ud „Da-
lavskega podpornega društva“.

Želeli bi, da bi nam g. dopisnik raz-
jasnil, kakšne časnike in „kje“ so čitali
oni, ki so prestopili v pravoslavno vero.
A dokler nam ne dokaže, da so dotičniki
čitali brezverske časnike v „Delav. podp.
društvu“, ali da je ravno to društvo kaj
krivo na njih prestopu, do tedaj smemo
zahtevati od gosp. dopisnika, da pusti to
društvo pri miru.

To je moja zadnja beseda o tej
stvari, o kateri se je že toliko pisalo, da
je že več kakor dosti.

Ivan Hvastja.

Kaj, ta omarica naj bi veljala 5 gol-
dinarjev? v trgovini nasproti od tu doim
za jati znesek mnogo večjo omaro s takimi
kamenčki! To vam že verjame, odgovori
prodajalec, to so pa tudi le posneme ali
imitacije, pri meni pa dobite samo pristne
sidro-omarice s kamenčki; le vzemite to
omarico z mirno vestjo seboj, če je tudi
manjša, Vi boste vzlic temu ž njo na-
pravili mnogo večje veselje, nego z večjimi
imitacijami. Kupec je vzel omarico; vendar
se je zdelo, da ni prav zadovoljen.

Te dogodbece sem se spominjal, ko
sem čul letos povpraševati zlasti po sidro-
omaricah s kamenčki za zgradnjo hiše.
Poiskal sem toraj slučajno navzočnega
meni znanega lunskega kupca in ga vprašal,
kako je kaj zadovoljen z omarico. O, jako
dobro, človek ne bi verje, koliko ta stva-
rica zabave dela, jaz kupim letošnji Božič
dopolnilno omarico! „Kadar koli se za-
bavam s svojim sinčkom pri gradnji bišice
vesel sem z bok tega, da se nisem dal po
velikosti imitacije zapeljati, isto kupiti,
kajti tako omarico sem videl pri nekom
znancu; ali tista omarica ni prav nič v
primeri z mojo“. Nekoliko dnji pozneje
imel sem priliko, čuti jednako ugodno sodbo
o sidro-omarici s kamenčki, roditelji in
otroci so vsi očarani po teh krasnih zgrad-
bah in vzradoščeni zaradi tega, ker je u-
redba taka, da se dá zaloga kamenčkov
in knjižic vsako leto povečati z dopolnil-
nimi omaricami. Mislim tora, da smem
vsem starišem to izborno darilo v prvi vrsti
priporočati z opomnjo, da Richterjeva to-
varna sidro-omarica na Dunaji na zahteva-
nje vsakemu drage volje pripošilja svoj
cenilnik.

Zdravnik 48-9

Dr. M. Lukšič - Nižetič

ordinira od 3-4 popol.

via Madonna del Mare 2, II.

(V slučaju potrebe tudi po noči).

SVOJI K SVOJIM!

Gostilna „Štoka“ staroznana pod ime-
m „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem
v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina,
istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na
debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vec-
chia št. 19,
trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in
raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Franca Potočnika gostilna
„Andemo de Franz“ v ulici Irenoi se priporoča
slavnemu občinstvu. Toči izborna vina in ima
dobro kuhinjo. Cl.

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu,
„Pri dvanaestih murvah“, pri-
poroča se slavnemu slovenskemu občinstvu za
obilen obisk. — Točila se bodo samo do-
mača izvrstna vina. 104-17

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra
na Notranjskem (Via Campanile v hiši Jakoba
Brunnerja št. 3 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat
na dan pripravi opremo mleko po 14 kr. liter
redno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega
in Cecilia, toči izvrstno
domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša —
pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske
poštne tiskarice. Cl.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO
vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Rojano pri Trstu
priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato pre-
skrbljeno

prodajalnice jestvin
(v ulici Belvedere št. 3)
pristopno zadrugnikom in nezadrugnikom, koji
prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča
tudi svojo

društveno krčmo v Rojano
(poprej Pertolovo)

10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senčnatimi
vrtni in dvorani, kjer se točijo izvrstna
domača vina, teran, pivo v
steklenicah itd. Točna postrežba z gor-
skimi in miznimi jedili.

Novi člani
se še vedno sprejemajo ob **uradnih urah** vsak
četrtek od 6-7 ure zvečer in ob nedeljah od
9-10 ure predp. 104-47

Kavarni „Commercio“
in „Tedesco“
v ulici Ca'erna, glavni shajališči tržaskih Slo-
vencev vseh stanov. Na razpolago so časopisi v
raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. —
Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli,
Cl. kavarnar.

E. Šverljuga, brivca v
ulici Stadi-
on št. 1, priporoča se p. n. slovenskemu ob-
činstvu za blagohotno obiskovanje. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“
Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torre o
št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna
jedila. Prenosičica neverjetno v cenov. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni št. 1
ima trgovino z mnogovrat-
nim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim
orodjem, platenino itd. Cl.

Pozor! Naznanjam sl. občinstvu, da
sem odprl **Via Lazzaretto**
vecchio št. 12 **prodajalnice** sadja
in zelenjave. Prodajam tudi **vino**
v steklenicah, mleko, sme-
tano i. t. d. Obetam dobro postrežbo, ker imam
veliko zalogo blaga i. vrste. Priporočam se sl.
občinstvu za obilen obisk. Z velepoštovanjem
52-22 **Matevž Furlan.**

B. Modic in Grebenc, na voglu Via
St. Giovanni
in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in
č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, ste-
klenega, lončenega in železnega blaga, podob
in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

C. kr. dvorna lekarna
Ivana Mizzana
VIA CAVANA V TRSTU.
Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel
gori omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta
Vlach-Minussija, priporočajo se najtopleje in ob-
ljubljujejo natančno postrežbo z umerjenimi ce-
nam. Clanom „Delalskega pedernega društva“
pa naznanja še posebej, da mu je odbor istega
dovolil prejemati recepte od njih v slučaju, ako
njim takšne društvena zdravnik predpiše. Za
slučajne lekarske potrebe se priporoča
104-24 **Ivan Mizzan.**

Gostilna „Alla Città di Vienna“ 2 Piazza
Caserna
(zraven Tiskarne Dolenc) prodaja najboljša kraljica
in isterska vina i. kakovosti in graško pivo. Iz-
borna kuhinja sprejemlje naročila tudi za kosila
in večerje. Imenovana vina morejo dobiti tudi
družine na dom, in sicer ne izpod 28 litrov, po
nastopni ceni: Teran iz Aubera po 42 nč in
najboljša isterska vina po 28 nč. — Za obila na-
ročila se priporoča **Ant. Brovedani.** 101-32

ESENCE

za bezadvalčno i
nepogrešivo pro-
izvajanje vsako-
jakih žestokih
pič, finih stolnih
likera te specia-
liteta razpošiljam
izvrstnih vrsti.
Uz to nudjam
očetnu esenco,
80% kemički
čista, za proizva-
djanje ugodno
močnog viskog
oeta te običnog oeta. Prepise i plakate prilazem
badava. — Jamči se za najboljši uspeh.
Cienik šalje franco: 12

Carl Philipp Pollak,
tvornica specialiteta esence
Prag.
Traži se čestite zastupnike.

ALGOFON
je jedino sredstvo proti zobobolu, migreni itd. itd.
tu se dobiva v steklenicah z napotkom vred po
20 nč. jedino le v odlikovani 99

lekarni Praxmarer
(ai due Mori), Veliki trg v Trstu.
Cucati se ponarejanj. Telefon št. 270.

Dominik Lušin
v Kopru

priporoča svojo veliko zalogo razno-
vrstne lesenine, kakor:
trame, žagance, morale, dille, pa
tudi opeko, apno, pesek itd.

Naročila izvršujejo se točno in po naj-
nižji ceni. 104-16

Riunione Adriatica di Sicurtà
v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem,
rekah in na morju, proti toči, na življenje v vsi
kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.	
Glavnica društva	gld. 4.000.000-00
Premijna rezerva zavarovanja	13.828.346-98
Premijna rezerva zavarovanja	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000-00
Rezerva zavarovanja proti pre- minjanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti pre- minjanju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specijalnih dobičkov	500.000-00
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši.)

Vsled odprave trž. proste luke
so carine proste
za Istro, Kranjsko, Koroško,
Hrvatsko, Dalmacijo in Bosno-
Hercegovino

nepremočljive plahte
Alojzija Zuculin v Trstu

Tovarna nepremočljivih belih in črnih
plah za vozove, vagona, za robo na
obrežjih, ladije, parnike in polja;
pogrlnjal za konje in dežnih plaščev.

ZALOGA
tkanin za jadra, sedlarje in tapetarje,
dvojnikov (tralicci), jute za žaklje in
omote, opasnikov, vrvi in špaga.

**Zastop in glavna zaloga ast-
falskih lepenk**
za hišne strehe, strešnike, klanico,
hlave itd.

Izolatorji za temelje
in kocke iz asfalta.

Izdelovalnica in prodajalnica
zastav.

Luigi Zuculin
12-12 **v Trstu**
— via Ghega 2, hiša Brunner —

Gostilno s prenočišči
ALLA NUOVA ABBONDANZA
ulica Torrente 15, 24-5
priporoča podpisani slavnemu občinstvu. Prostori
so odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2.
ure popoldne, z izvrstnimi namiznimi in desert-
nimi vini ter izvrstno kuhinjo. Dreherjevo pivo
po nizkih cenah. Za točno in vestno postrežbo
jamči ponižni **F. FAVERO.**

DROGERIJA
na debelo in drobno

G. B. ANGELI
TRST
Corso, Piazza delle Legna 1.

Odlikovana tovarna čopičev.
Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelki.
Lak za kočije z Angleškega, iz Francije.
Nemške itd. Velika zaloga finih barv (in
tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. —
Lesk za parkete in podo.

Mineralne vode
iz najbolj znanih vrelcev
kakor tudi romanjsko žveplo za žvo-
pljanje trt. 104-33

Teodor Slabanja

srebar v **GORICI (Görz)** ulica Morelli 17
se priporoča preč. duhovščini za
napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega
srebra, alpaka in medenine, kot: mon-
štranc, kelihov, itd. itd. po najnižji ceni
v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči
popravim ter jih v ognju posebrim in
pozlatim.

Da si zamorajo tudi menj premožne
cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo
po želji prečastitih p. n. gospodov naro-
čnikov prav ugodni plačilni pogoji stavili.
Ilustrovani cenik franco.
Pošila vsako blago dobro spravljeno in poštino
franko! 23-24

Assicurazioni generali.

v Trstu
(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje
na vse veje zavarovanja posebno pa: na zava-
ranje proti požaru — zavarovanje po morju
in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje
na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1892.	f. 49.162.470-81
Premije za poterjati v nasled- njih letih	f. 25.791.131-60
Glavnica za zavarovanje ži- venja do 31. decembra 1892	f. 141.876.438-70
Plačana povračila:	
a) v letu 1892	f. 8.851.456-69
b) od začetka društva do 31. decembra 1892	f. 253.099.377-53
Letni računi, izkaz dosedaj plačanih od- škodanj, tarife in pogoje za zavarovanja in aploh vsa natanjnejša pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 v lastnej hiši. 12-12	

I. Singerstrasse
15,
Dunaj.

J. PSERHOFFERJA

Kričistilne kroglice, prej imenovane univerzalne kroglice

zaslužijo to ime po vsej pravici, kajti v resnici je mnogo boleznij, pri katerih so te kroglice
pokazale svoj izvrsten učinek
Ze več desetletij so te kroglice povsod razširjene in malo družin utegne se najti, v
katerih bi pogrešali malo zalogo tega izvrstnega domačega sredstva
Vsi zdravniki so priporočali in priporočajo te kroglice kot domače sredstvo, posebno
pa proti boleznim po **slabi prebavi in zabasanju.**
Te kroglice stanejo: **1 škatlica z 15 kroglicami 21 nč.,**
jeden zavitek 6 škatlic 1 gld. 5 nč., pri nefrankovani pošiljavi **1**
gld. 10 nč. — Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: **1 zavitek**
kroglice 1 gld. 25 nč., 2 zavitek 2 gld. 30 nč., 3 zavitek 3 gld. 35 nč., 4 zavitek 4 gld. 40 nč.,
5 zavitek 5 gld. 20 nč., 10 zavitek 9 gld. 20 nč. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pscherhoferjeve kričistilne kroglice“
in paziti je, da ima pokrov vsake škatlice isti podpis **J. Pscherhofer v rdečih**
pisanih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pscherhofera, 1 poso-
dice 40 nč., prosto poš-
tine 65 nč.
Trpotčev sok, 1 steklenica 50 nč.
Amerik. mazilo za trganje, 1 posodica 1
gld. 20 nč.
Prah proti potenju nog, 1 škatlica 50 nč.,
pošt. prosto 75 nč.
Balzam za goltanec, 1 stekl. 40 nč., poš-
tine prosto 65 nč.
Živiljska esenca (Praške kapljice)
1 steklenica 22 nč.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge tu- in inozemske farmacevtske spe-
cijalitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene; in se na zahtevanje točno in v
ceno preskrbljajo tudi predmeti, kojih ni v zalogi. — **Razpošiljanja po pošti**
vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naročila tudi po poštenu povzetju.
Pri dopošiljavi denarja po pošti nakaznici stane
porto dosti manj kakor po povzetju. 12-9

Richterjeve sidro-omarice s kamenčki za gradnjo hišic

so slej ko prej nedosežene ter so najpriljubljenejše
božično darilo otrokom, ki so čez tri leta stari. Tudi
so cenejše, nego vsako drugo darilo, kajti one tripijo
mного let in jih je moči celo po daljšem času popo-
niti in povečati. Pristno

sidro-omarice s kamenčki za gradnjo
hišic i. t. d.

reprezentujejo jedino igro, ki je v vseh deželah žela
nepriustransko pohvalo, in katero vsak, ki jo pozna,
iz pripravljanja dalje priporoča. Kdor se še ni seznanil
s tem sredstvom, da se otrok igraje prijetno zabava,
kateri igri skoro ni najti primere, naj si naroči čim hi-
troje od podpisane firm- nove bogato ilustrovani ce-
nik in naj čita v njem natisnjena menjava, ki so izredno
laskava. — Pri kupovanju blagovni naj se izrečno za-
htevati: **Richterjeve sidro-omarice s kamenčki za**
gradnjo hišic (Richter's Anker-Steinbaukasten) in naj
se odločno odkloni vsaka omarica brez tovarniške
znamke sidra; kdor to ne stori, dobi lahko posnetek,
ki je menj vreden. Pristne sidro-omarice s kamenčki
za gradnjo hišic se dobe za ceno 35, 70, 80 kr. do 5 gld. in višje in so v zalogi
v vseh finejših trgovinah z igračami.

Novo! Richterjeve strpljivostne igre: **Jajce Kulumbovo, strelovod, tešitelj v**
jezi, preganalec mih ali trm, Pythagoras itd. Novi zvezki sodražajo tudi
velezanimive zadače za dvojne igre. Cena igri 35 kr. Pristno samo s sidrom!

F. Ad. Richter & Cie.,
I. avstro-ogerska c in kr. priv. tovarna sidro-omarice s kamenčki za grajenje hišic,
Dunaj, I. Nibelungengasse 4. Rudolstadt, Norimberg, Olten, Rotterdam, Lon-
don E. C., New-York. 9-13

„Tržaška Hranilnica“

(Cassa di Risparmio Triestina)
Sprejemlje denarne ulege v bankov-
cih od 50 nč. do vsacega zneska vsak
dan v tednu razen praznikov, in to od
9-12. ure opoldne. Ob nedeljah pa
od 10-12. ure opoldne. Obrestni na
knjižice 3%
Plačuje vsak dan od 9-12. ure opoldne.
Zneske do 100 gld. precej, preko 100
do 1000 mora se odpovedati 3 dni in
zneske preko 1000 gld. pa 5 dni.
Eskomptuje menjice domicilirane na
tržaškem trgu po 4 1/2%
Posljuje na drž. papirje avstro-ogerske
do 1000 gld. po 4 1/2%
Višje zneske od 1000 do 5000 gld. po 5%
Daje denar proti vkličenju na posesti v Trstu.
Obrestni po dogovoru 24-25
Trst, dne 22. novembra 1893.

Prodajalnica

jedilnih stvari po jako nizki ceni. Prodaja
Jožef Cerne Piazza della Caserma št. 1
(uhod Via Ghega). Cl.

Tinct. capsici compos.
(PAIN-EXPELLER)

se prireja v **Richterjevi lekarni v Pragi**
(v zalogi odlikovane lekarni
Praxmarer v Trstu, P. Grande)
obče poznano bolečine ublažujoče
drzganje, dobiva se po večini
lekarn v steklenicah po gld. 1.20,
70 in 40 kr. Pri kupovanju treba
biti previdnim in je vsprejeti le
take steklenice kot pristne, ki so
previdene z „sidrom“ kot varstveno znamko.
Osrednja razpošiljalnica:
Richter's Apotheke z. Goldenen Löwen.
Prag. 40-44

I. Singerstrasse
15,
Dunaj.

J. PSERHOFFERJA

Kričistilne kroglice, prej imenovane univerzalne kroglice

zaslužijo to ime po vsej pravici, kajti v resnici je mnogo boleznij, pri katerih so te kroglice
pokazale svoj izvrsten učinek
Ze več desetletij so te kroglice povsod razširjene in malo družin utegne se najti, v
katerih bi pogrešali malo zalogo tega izvrstnega domačega sredstva
Vsi zdravniki so priporočali in priporočajo te kroglice kot domače sredstvo, posebno
pa proti boleznim po **slabi prebavi in zabasanju.**
Te kroglice stanejo: **1 škatlica z 15 kroglicami 21 nč.,**
jeden zavitek 6 škatlic 1 gld. 5 nč., pri nefrankovani pošiljavi **1**
gld. 10 nč. — Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: **1 zavitek**
kroglice 1 gld. 25 nč., 2 zavitek 2 gld. 30 nč., 3 zavitek 3 gld. 35 nč., 4 zavitek 4 gld. 40 nč.,
5 zavitek 5 gld. 20 nč., 10 zavitek 9 gld. 20 nč. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pscherhoferjeve kričistilne kroglice“
in paziti je, da ima pokrov vsake škatlice isti podpis **J. Pscherhofer v rdečih**
pisanih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pscherhofera, 1 poso-
dice 40 nč., prosto poš-
tine 65 nč.
Trpotčev sok, 1 steklenica 50 nč.
Amerik. mazilo za trganje, 1 posodica 1
gld. 20 nč.
Prah proti potenju nog, 1 škatlica 50 nč.,
pošt. prosto 75 nč.
Balzam za goltanec, 1 stekl. 40 nč., poš-
tine prosto 65 nč.
Živiljska esenca (Praške kapljice)
1 steklenica 22 nč.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge tu- in inozemske farmacevtske spe-
cijalitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene; in se na zahtevanje točno in v
ceno preskrbljajo tudi predmeti, kojih ni v zalogi. — **Razpošiljanja po pošti**
vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naročila tudi po poštenu povzetju.
Pri dopošiljavi denarja po pošti nakaznici stane
porto dosti manj kakor po povzetju. 12-9

Richterjeve sidro-omarice s kamenčki za gradnjo hišic

so slej ko prej nedosežene ter so najpriljubljenejše
božično darilo otrokom, ki so čez tri leta stari. Tudi
so cenejše, nego vsako drugo darilo, kajti one tripijo
mного let in jih je moči celo po daljšem času popo-
niti in povečati. Pristno

sidro-omarice s kamenčki za gradnjo
hišic i. t. d.

reprezentujejo jedino igro, ki je v vseh deželah žela
nepriustransko pohvalo, in katero vsak, ki jo pozna,
iz pripravljanja dalje priporoča. Kdor se še ni seznanil
s tem sredstvom, da se otrok igraje prijetno zabava,
kateri igri skoro ni najti primere, naj si naroči čim hi-
troje od podpisane firm- nove bogato ilustrovani ce-
nik in naj čita v njem natisnjena menjava, ki so izredno
laskava. — Pri kupovanju blagovni naj se izrečno za-
htevati: **Richterjeve sidro-omarice s kamenčki za**
gradnjo hišic (Richter's Anker-Steinbaukasten) in naj
se odločno odkloni vsaka omarica brez tovarniške
znamke sidra; kdor to ne stori, dobi lahko posnetek,
ki je menj vreden. Pristne sidro-omarice s kamenčki
za gradnjo hišic se dobe za ceno 35, 70, 80 kr. do 5 gld. in višje in so v zalogi
v vseh finejših trgovinah z igračami.

Novo! Richterjeve strpljivostne igre: **Jajce Kulumbovo, strelovod, tešitelj v**
jezi, preganalec mih ali trm, Pythagoras itd. Novi zvezki sodražajo tudi
velezanimive zadače za dvojne igre. Cena igri 35 kr. Pristno samo s sidrom!

F. Ad. Richter & Cie.,
I. avstro-ogerska c in kr. priv. tovarna sidro-omarice s kamenčki za grajenje hišic,
Dunaj, I. Nibelungengasse 4. Rudolstadt, Norimberg, Olten, Rotterdam, Lon-
don E. C., New-York. 9-13

Tiskarna Dolenc v Trstu